S Pań

B I U L E T Y N

WIADOMOŚCI Z MIASTA I WIADOMOŚCI RADIOWE

Nr.119

Warszawa

1.X.1944 r.g.12-ta

GEN.BOR-KOMOROWSKI NACZELNYM WODZEM POLSKICH SIŁ ZBROJNYCH.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej przyjął w dniu wczorajszym Naczelnego Wodza - Polskich Sił Zbrojnych Gen.broni Kazimierza Sosnkowskiego i wręczył mu pismo,zwalniające go z zajmowanego stanowiska.Jednocześnie Prezydent Rzplitej wydał rozkaz dzienny do Polskich - Sił Zbrojnych.

Pan Prezydent Rzplitej na miejsce gen.Sosnkowskiego mianował Naczelnym Wodzem Polskich Sił Zbrojnych gen.dywizji Tadeusza Bora-Komorowskiego.

Zanim gen.Komorowski będzie pełnić swoje czynności w siedzibie Prezydenta R.P. i Rządu - Prezydent R.P. w wykonaniu swych uprawnień zwierzchnika Sił Zbrojnych będzie pełnił te czynności,które należą do Prezydenta R.P. w czasię pokoju.Należą do nich: mianowanie generałów i admirałów,nadawanie odznaczeń wojennych i prawo łaski.Inne funkcje Naczelnego Wodza zostały powierzone Ministrowi Obrony Narodowej gen.Kukielowi oraz Szefowi Sztabu Wodza Naczelnego gen.Kopańskiemu,który jest zastępcą Naczelnego Wodza.Do gen.Kopańskiego będą należały sprawy operacyjne,organizacyjne,wyszkolenie wojskowe oraz koordynowanie tych spraw dla całości Sił Zbrojnych.

Pan Prezydent Rzplitej Raczkiewicz wręczył gen.Sosnkowskiemu następujące pismo odręczne: "Panie Generale,objął Pan w dniu 8 lipca ub.roku stanowisko Naczelnego Wodza,mając wyjątkowo ciężkie i trudne zadania.Armia lądowa poza Krajem była w okresie reorganizacji dla wejścia do akcji czynnej,co też w niedługim czasie nastąpiło.W pół roku później,gdy Niemcy ustępowali pod naciskiem wojsk sowieckich i gdy front przesunął się poza granice Rzplitej,-Armia Krajowa,której organizacja została zapoczątkowana przed blisko 5-ciu laty pod kierownictwem Pana Generała,przeszła od akcji podziemnej do walki czynnej.Akcja Armii Krajowej na Wołyniu łącznie z armią sowiecką,udział jej w zdobyciu Wilna,Lwowa i Lublina,a zwłaszcza trwająca do dziś bohaterska,pełna samozaparcia walka w Warszawie,a poza Krajem Monte-Cassino, Ankona,Falaise i obecna akcja polskich wojsk lądowych i spadochronowych na pograniczu niemiecko-holenderskim - to sławne na świat cały czyny żołnierza polskiego,dokonane w okresie, gdy Pan Generał był jego Naczelnym Wodzem.Równocześnie nasze lotnictwo zbiera liście wawrzynu do wieńca chwały,nasza marynarka wojenna u boku sił naszych Sprzymierzeńców w dalszym ciągu wzbudza zasłużone uznanie.To też dzisiaj,zwalniając Pana Generała ze stanowiska Naczelnego Wodza,stwierdzić muszę,że w swych ciężkicha i odpowiedzialnych pracach na swym stanowisko przezwyciężając niezależne od Pana trudności,dobrze zasłużył się Pan Generał Ojczyźnie.Konieczność zmusiła mnie do powzięcia tej decyzji,lecz pewien jestem,że wartość i zasługi Pana Generała i jego niezłomna wierność ideałom Narodu znajdą w odpowiedniej chwili zastosowanie dla dobra sprawy polskiej./-/ Prezydent Rzeczypospolitej Władysław Raczkiewicz,- Londyn,30.IX.1944 r."

SZCZEGOŁY PERTRAKTACJI POLSKO-NIEMIECKICH O WYJSCIE LUDNOSCI CYWILNEJ.

W Pruszkowie bawiła komisja polska z Warszawy,złożona z przedstawicieli PCK,RGO oraz reprezentanta Sztabu AK.Obóz w Pruszkowie znajduje się pod zarządem polskim PCK i RGO /aprowizacja i pomoc lekarska/.Zwiedzono szpital dla ludności cywilnej ewakuowanej z Warszawy - zauważono brak środków opatrunkowych.Komisje niemieckie kwalifikują mężczyzn i kobiety na - zdolnych i niezdolnych do pracy.Pierwsi wywożeni są wkierunku Śląska,niezdolnych do pracy,- jeżeli mają własne punkty oparcia na prowincji,kieruje się przeważnie do wskazanych przez - nich miejscowości.Pozostali niezdolni do pracy wywożeni są w rejon Częstochowy.Od pracy - zwolniona jest ludność powyżej lat 60,dzieci,kobiety z dziećmi i kobiety w ciąży.

Z FRONTU WARSZAWY.

Starcia powietrzne nad Warszawą.

/PAT/-W dniu wczorajszym doszło nad Warszawą do szeregu starć powietrznych między lotnictwem sowieckim i niemieckim.W godzinach wieczornych operowało nad północną dzielnicą Warszawy 5 maszyn sowieckich,gwałtownie ostrzeliwanych przez niemiecką artylerię przeciwlotniczą.

Radio niemieckie o walkach w Warszawie.

Londyn,30.IX.g.23.15- Radio niemieckie podało obszerny opis walk w Warszawie,stwierdzając,że walki te są wyjątkowo ciężkie i krwawe.Polacy walczą z niezwykłą zaciętością i -

i umiejętnością i żołnierzom niemieckim grozi śmierć z za każdego załomu muru, z każdego ok-
na.

Z FRONTU ZACHODNIEGO.

Londyn,1.X.g.9.2o - Na całym froncie zachodnim 3 milj.Armia Sprzymierzonych przygotowu-
je się do decydującego natarcia wgłąb Niemiec.Równocześnie na najważaniejszych odcinkach -
frontu wojska sojusznicze poprawiają swoje pozycje.W Holandii 2-ga Armia brytyjska poczyni-
ła dalsze postępy przy rozszerzaniu klina operacyjnego.Na lewym skrzydle brytyjczycy podesz
li na 7 klm. pod miasto Hertogenbosch.W ten sposób podstawa klinu wynosi obecnie ok.70 klm.
W dniu wczorajszym Niemcy rzucili do akcji po raz pierwszy ok.300 samolotów na rejon dolnego
Renu.W wyniku bitwy powietrznej i ogniem artylerii przeciwlotniczej zniszczono 30 samolotów
niemieckich a 15 poważnie uszkodzono.Straty własne Sprzymierzonych wyniosły zaledwie 3 samo
loty.

Specjalny korespondent Reutera donosi: Niemcy przeprowadzają w dalszym ciągu przeciwnatar
cia na obszarze Nijmvegen.Otrzymali oni prawdopododnie rozkaz odbicia tego tak ważnego dla-
nich mostu na Renie.Wszystkie natarcia niemieckie zostały odparto.Od przeszło 24 godzin wy-
wierają Niemcy silny nacisk na oddziały 2-ej Armii brytyjskiej.Punkt ten wyjścia ich opera-
cji jest obszar Kranenburga na północ od Reichswaldu.Bardziej na południowy zachód oddziały
niemieckie,które przekroczyły brzeg dolnego Renu na obszarze Arnhem - zostały wyparte.Los -
mostów w Arnhem jest dotychczas nieznany.Nie ulega jednak wątpliwości, iż Niemcy zniszczyli-
dojścia do niego,które były od północy.

Przyczółek Sprzymierzonych w rejonie Saint Leonard nad kanałem Antweria-Turnhout roz -
szerzono i umocniono.Oddziały Sprzymierzonych przeprowadziły szereg lokalnych natarć na po-
łudniowy-wschód od Stolberg.Na połudn.-zachód od Prühm zniszczono 8 nieprzyjacielskich pun
któw oporu.Na wschód od Metzu odparto wszystkie natarcia nieprzyjacielskie.

Wojska amerykańskie po odrzuceniu 4 przeciwnatarć niemieckich na płn.od Nancy zdobyły-
ponownie Chateau Salins,27 klm.na połudn.-zachód od Nancy.Miasto to przechodziło wielokrot-
nie z rąk do rąk.

W dniu wczorajszym popołudniu załamał się niemiecki opór w Calais.Poddanie się załogi-
niemieckiej poprzedzone było dwugodzinnym ciężkim artyleryjskim bombardowaniem pozycji nie-
mieckich przy równoczesnym bombardowaniu przez lotnictwo.Po zachodzie słońca 5 olbrzymich -
słupów dymu było widoczne w rejonie palącego się miasta.Główny atak aliancki rozpoczął się-
kiedy miasto stało już w płomieniach.Alianci wzięli do niewoli gen.Schyllinga dowódcę dale-
kosiężnych baterii w Cap Gris Nez.

Lotnictwo alianckie przeprowadzało w dniu wczorajszym olbrzymie operacje nad zachodni-
mi Niemcami i zapleczem linii Zygfryda.Bombardowano m.in.miasta Monastyr,Hamm i wiele objek
tów w Zagłębiu Ruhry.W Sz... u zbombardowano miasto Flensburg.Niemiecki system komunika -
cyjny w zachodnich Niemczech w wyniku ostatnich bombardowań alianckich został zupełnie spa-
raliżowany.Linie kolejowe zostały przerwane w 82 punktach.Stwierdzono,że dostawy niemieckie
na front Holandii ustały niemal całkowicie.

x

W dniu wczorajszym ujawniono w Londynie,że straty Polskiej Brygady Spadochronowej w -
Holandii wynoszą: 345 zabitych,rannych i zaginionych.Spadochroniarze nasi zostali zrzuceni-
do Holandii w dniu 21.IX.w pobliżu Elst.Przepłynęli oni na zaimprowizowanych tratwach na -
północny brzeg rzeki Lek dla wsparcia brytyjskich sił powietrznych.Dnia 26.IX.Polacy zosta-
li wycofani na południe od Arnhem.

Z FRONTU WSCHODNIEGO.

Moskwa 30.IX.g.23.3o - Komunikat operacyjny dowództwa sowieckiego donosi, o dalszych -
postępach rosyjskich na Łotwie w natarciu na Rygę, oraz o nowym natarciu z terenu Łotwy na -
Litwę.

Na południowy-zachód od Stanisławowa i Delatyna wojska rosyjskie poczyniły dalsze pos
tępy w ciężkim terenie górzystym, zbliżając się do granicy Czechosłowacji.Na pograniczu wę -
giersko-rumuńskim Rosjanie zajęli szereg miejscowości na prawym brzegu rzeki Muresul /Marosz/

Na południe od rumuńskiej miejscowości granicznej Turnu-Severin wojska rosyjskie prze
kroczyły granicę Jugosławii i posuwają się w kierunku rzeki Morawy.

Specjalny korespondent Reutera donosi z Moskwy,że dowództwo sowieckie skoncentrowało-
znaczne ilości ciężkiej artylerii,która ostrzeliwuje swym ogniem pozycje nieprzyjacielskie-
na obszarze Rygi.Równocześnie piechota sowiecka przeprowadza akcję likwidowania poszczegól-
nych punktów oporu niemieckiego.Pancerne wojska sowieckie przeszły do ataku,przeciwko nie -
mieckim pozycjom artyleryjskim.

Londyn,30.IX - Obserwatorzy moskiewscy podają,że klęska niemców w państwach bałkańs -
kich i osiągnięcie przez czerwoną armię przedpola Rygi należą do decydujących uderzeń,zada-

...nych armii hitlerowskiej przez ~~wojska sowieckie. Rozbicie wojsk niemieckich~~ na Białorusi i w Rumunii, oraz oczyszczenie obszaru bałtyckiego pozwala wzmóc ofenzywę przeciwko Prusom Wscho dnim. W górzystych okolicach na odcinku frontu czechosłowackiego armia czerwona toczy walki w ciężkich warunkach. Gwałtowne burze zamieniły drogi i przejścia w prawdziwe potoki. Artyleria sowiecka ostrzeliwuje umocnienia niemieckie pod Warszawą. Niemcy bez przerwy silnie os - trzeliwują Pragę bronią maszynową umieszczoną w budynkach na lewym brzegu Wisły.

Komunikat rumuńskiego naczelnego dowództwa podaje o zajęciu przez wojska rumuńskie wę - gierskiego miasta Gyula, położonego o 25 klm. na wschód od Csaba, głównego węzła kolejowego na linii Szolnok - Budapeszt.

x

Wczorajszy komunikat operacyjny dowództwa niemieckiego donosi, że podczas odwrotu niemiec kich oddziałów na północnym odcinku frontu wschodniego przeprowadzono ewakuację drogą mors - ką wszystkich rannych oraz ewakuowano dziesiątki tysięcy ludności cywilnej.

O warszawskim odcinku frontu komunikat niemiecki - podobnie jak rosyjski - nic nie ws - pomina.

Ankara, 30.IX.g.18.45 - Prasa turecka donosi, że w Budapeszcie wzmaga się fala paniki o - garniającej coraz szersze kręgi społeczeństwa. Panuje powszechne przeświadczenie, że zajęcie Budapesztu przez Rosjan jest jedynie kwestią czasu.

Z FRONTU POŁUDNIOWEGO.

Londyn, 1.X.g.9.20 - Wojska alianckie przełamały ostatecznie linię Gotów. Niemcy zostali wyparci ze swych ostatnich pozycji w górach wzdłuż całego wschodniego łuku linii obronnej i obecnie wzrosło znacznie tempo ofenzywy alianckiej w kierunku wielkich równin północnych. -

Jak donoszą - na froncie włoskim panują fatalne warunki atmosferyczne, szczególnie na odcinku adriatyckim, gdzie od szeregu dni nieprzerwanie padają deszcze. Mimo to obie armie sojusznicze posuwają się naprzód łamiąc opór niemiecki na umocnionych liniach obronnych.

5-ta Armia amerykańska zajęła szereg miejscowości i wzgórz na drodze z Florencji do Forli. Na drodze do Bolonii osiągnięto punkt odległy o 30 klm. od tego miasta. Wojska 8-ej Armii bryt[y]jskiej rozszerzają swój stan posiadania na północ od rzeki Rubikon.

Dowództwo alianckie nadal nieudziela żadnych informacyj o działaniach wojsk desanto - wych w Albanii i Dalmacji.

Przedstawiciele PKWN w Moskwie.

TASS-Moskwa, 30.IX. - W dniu 29.bm., Stalin przyjął przedstawicieli PKWN: Osóbkę-Moraws - kiego, Witosa, Rzymowskiego oraz gen. Rolę-Żymierskiego. W czasie rozmowy obecny był Mołotow. -

W związku z przybyciem przedstawicieli Komitetu Lubelskiego do Moskwy specjalny ko - respondent Reutera donosi, że fakt ten nasunął przypuszczenia ewent. podjęcia rozmów Komitetu z prem. Mikołajczykiem. Przedstawiciele jednakże oświadczyli, że niewiadomym im jest nic jako - by Mikołajczyk projektował podróż do Moskwy. Delegacja Komitetu utrzymuje w tajemnicy przy - czyny swego przyjazdu do Moskwy. Jest jednak prawdopodobnym, że w dniu dzisiejszym Morawski - przyjmie przedstawicieli prasy.

ECHA MOWY PREM. CHURCHILLA W IZBIE GMIN.

W związku z mową prem. Churchilla w Izbie Gmin zabrało głos szereg posłów, m.in. prze - mawiał Sir Edward Green, konserwatysta, który wyraził zadowolenie z jedności panującej wś - ród narodów zjednoczonych. Podobna jedność winna być utrzymana również i w czasie pokoju. Po - seł ten wyraził przekonanie, że gdyby minister spraw zagranicznych Eden mógł udać się w naj - bliższej przyszłości do Moskwy to napewno byłby w stanie przyczynić się w wysokiej mierze - do rozwiązania trudności w stosunkach - polsko rosyjskich. Zagadnienie polsko-rosyjskie jest według niego najważniejszym problemem w dziesiejszej Eurpie.

Płk. Harold Miitchell konserwatysta wyraził min. Edenowi swe uznanie za jego niesłab - nące wysiłki celem uregulowania stosunków polsko-rosyjskich. Następnie w gorących słowach od dał hołd wojskom polskim, z którymi był w kontakcie od 1940 roku. Opisał walki polskiej dywiz ji pancernej, podkreślając łatwość z jaką współdziałała z wojskami kanadyjskimi oraz szybkość z jaką nawiązała przyjazne stosunki z ludnością Francji, Belgii i Holandii.

Komunista Gelaher /?/ powiedział m.in., że WBrytania powinna wszystkimi możliwymi - środkami doprowadzić do porozumienia pomiędzy Polską a Rosją i w ten sposób ustabilizować - pokój w Europie.

Jeden z członkó w partii konserwatywnej wypowiedział pogląd, że należałoby uprzedzić Rosję, że tak w WBrytanii jak i w Stanach Zjednoczonych opinia publiczna jest mocno zaniepo - kojona sprawą polską.

Członek partii pracy Price wypowiedział się za użyciem przez WBrytanię wszystkich - jej wpływów moralnych dla doprowadzenia do zgody w sporach tego rodzaju, jak spór polsko-ros...

KOMUNIKAT SPECJALNY W SPRAWIE EWAKUACJI LUDNOSCI Z WARSZAWY.

W toku pertraktacji o ewakuacji ludności z Warszawy, władze niemieckie ponownie z naciskiem oświadczyły, że w razie opanowania miasta - na co bezwzględnie liczą - nie będą tolerowały obecności ludności w Warszawie ponieważ miasto leżące na linii frontu stanowi integralną część ich pozycji obronnej przeciw armii sowieckiej.

Po upadku Żoliborza dzielnica Śródmieście stanowi ostatni bastion naszego oporu, który będzie wystawiony na silny napór, a ludność poniesie przytym ciężkie straty.

W związku z tym Krajowe Władze Polskie wzywają ludność do szybkiego opuszczania miasta.

Ponownie podaje się do wiadomości, że:

a/ opuszczanie miasta odbywać się będzie w dniach 1 i 2 października /niedziela i poniedziałek/ w godzinach od 5-ej rano do 19-ej /7 -ej/ wieczór. W godzinach tych obie strony zaprzestaną ognia.

b/ Przekraczanie frontu ma się odbywać przy ostatnich polskich placówkach na ulicach: Śniadeckich, Piusa, Al. Sikorskiego /Al. Jerozolimskich/, Pańskiej i Grzybowskiej.

c/ Wychodzący mogą z sobą zabrać rzeczy osobiste i żywność, przyczym muszą się liczyć z trudnościami drogi pieszej.

Ewakuację chorych i rannych osób cywilnych przeprowadzi polski Czerwony Krzyż, który wyda specjalne zarządzenie.

----ooOoo----